

METODOLOGIA:
TRADYCJA I PERSPEKTYWY

KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI JANA PAWŁA II
WYDZIAŁ FILOZOFII
KATEDRA METODOLOGII NAUK

METODOLOGIA: TRADYCJA I PERSPEKTYWY

POD REDAKCJĄ
MONIKI WALCZAK

WYDAWNICTWO KUL
LUBLIN 2010

RECENZENT
DR HAB. PIOTR GUTOWSKI, PROF. KUL

OPRACOWANIE REDAKCYJNE
BARBARA GRODZIENSKA

INDEKS NAZWISK
MARTA FETKOWSKA

OPRACOWANIE KOMPUTEROWE
TERESA MYŚLIWIEC

PROJEKT OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH
ANNA CZYŻ

[HTTP://WWW.ARTMAJEUR.COM/GRAFIKIZDUSZA/](http://www.artmajeur.com/grafikizdusza/)

© COPYRIGHT BY WYDAWNICTWO KUL, LUBLIN 2010
ISBN 978-83-7363-987-4

WYDAWNICTWO KUL
UL. ZBOŻOWA 61, 20-827 LUBLIN
TEL. 81-740-93-40, FAX 81-740-93-50
E-MAIL: WYDAWNICTWO@KUL.LUBLIN.PL
[HTTP://WYDAWNICTWO.KUL.LUBLIN.PL](http://wydawnictwo.kul.lublin.pl)

DRUK I OPRAWA
ELPIL
UL. ARTYLERYJSKA 11
08-110 SIEDLCE
E-MAIL: [INFO@ELPIL.COM.PL](mailto:info@elpil.com.pl)

Księdzu Profesorowi Stanisławowi Kamińskiemu (1919-1986),
kierownikowi Katedry Metodologii Nauk KUL,
którego dokonania znajdują się u podstaw publikowanych tu tekstów

OD REDAKTORKI

Na prezentowaną książkę składają się artykuły, powstałe w środowisku Katedry Metodologii Nauk (KMN) na Wydziale Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Ich autorów łączy postać ks. prof. Stanisława Kamińskiego (1919-1986), od roku 1957 kierownika KMN, twórcy metodologicznego profilu Wydziału Filozofii KUL oraz poniekąd całego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Dla wszystkich autorów KMN była ośrodkiem formacji intelektualnej oraz pozostaje obecnie lub była w przeszłości miejscem ich zatrudnienia. Publikację współtworzą dwa pokolenia: bezpośrednich uczniów ks. prof. S. Kamińskiego: Andrzej Bronk, Józef Herbut, Stanisław Majdański, Tadeusz Szubka (obecnie profesor Uniwersytetu Szczecińskiego), Rafał Wierchośławski, Urszula Żegleń (aktualnie profesor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu) oraz uczniów jego uczniów (tj. A. Bronka, J. Herbuta i S. Majdańskiego): Marcin Koszowy (obecnie adiunkt Uniwersytetu w Białymstoku), Robert Kublikowski, Agnieszka Lekka-Kowalik, Robert Łyczek, Agnieszka Salamucha, Andrzej Styra, Monika Walczak, Waldemar Zaręba.

Publikowane w książce teksty oddają aktualne zainteresowanie autorów. Służą utrwaleniu sposobu podejścia, typowego dla metodologicznego środowiska KMN, zainicjowanego przez S. Kamińskiego i twórczo rozwijanego przez jego uczniów. Zawierają wyniki wspólnych dyskusji oraz własnych przemyśleń. Nawiązując zarówno tematycznie, jak i w sposobie intelektualnej obróbki problemów do „stylu myślenia” S. Kamińskiego, oddają stan świadomości metateoretycznej i metanamysłu nad aktualnymi zagadnieniami związanymi z poszczególnymi typami wiedzy: naukową, humanistyczną, filozoficzną i teologiczną. Jako *Appendix* do książki dołączono: artykuł prof. Henryka Hoffmanna z Instytutu Religioznawstwa UJ z okazji jubileuszu 70-lecia ks. prof. Andrzeja Bronka¹, tekst mgr. Wojciecha Moniuszki, kierownika Działu Teleinformatycznego KUL,

---

¹ Przedruk z „Nomos. Kwartalnik Religioznawczy” 2008, nr 61/62, s. 160-164.

dotyczący działalności A. Bronka jako Pełnomocnika Rektora KUL ds. Komputeryzacji i Informatyzacji KUL oraz bibliografię publikacji A. Bronka a także tekst ks. prof. Alfreda M. Wierzbieckiego, dyrektora Instytutu Jana Pawła II KUL poświęcony dr. S. Majdańskiemu oraz bibliografię prac S. Majdańskiego².

Książka powstaje w szczególnym momencie zasadniczych i coraz szybciej przebiegających przemian w ogólnopolskim środowisku akademickim, w tym także w środowisku KUL-owskim. Zmianom ulega zarówno struktura dydaktyczna uniwersytetów, jak i organizacja badań naukowych, prowadząc do częściowego przededefiniowania ich natury. Środowisko metodologiczne Wydziału Filozofii KUL znajduje się w przededniu zmiany pokoleniowej. Stopniowo odchodzi pokolenie bezpośrednich uczniów ks. prof. S. Kamińskiego, a zastępuje je pokolenie Jego „wnuków”.

Publikacja niniejsza prezentowana jest z intencją, by w pośpiechu dostosowywania się do zmieniającej się rzeczywistości akademickiej nie zatracić tego, co było dotąd wyróżnikiem tożsamości metodologicznej KMN i poniekąd całego Uniwersytetu: stylu pracy charakteryzującego się wszechstronnością zainteresowań i akceptacją różnych sposobów podejścia oraz analityczną dociekliwością, popartymi głęboką erudycją. By podejmując nowe problemy oraz sięgając po nowe wzorce metodologiczne, sposoby podejścia i języki, nadal twórczo rozwijać własną tradycję, wykorzystując schematy i kategorie pojęciowe wypracowane w ciągu minionych 50 lat trwania Katedry Metodologii Nauk.

Monika Walczak

---

² Bibliografię prac ks. prof. S. Kamińskiego i ks. prof. J. Herbuta znaleźć można odpowiednio w „Rocznikach Filozoficznych” 35(1987), z. 1, s. 9-47 i 52(2004), z. 2, s. 13-19. Działalności Katedry Metodologii Nauk poświęcono kilka tekstów, przywołuje je w swoim artykule Stanisław Majdański (s. 115 przypis 1). Zob. też przygotowaną przeze mnie publikację *Katedra Metodologii Nauk*, w: A.B. Stępień, J. Wojtyśiak (red.), *Księga jubileuszowa na 50-lecie Wydziału Filozofii KUL*, Lublin: RW KUL 2000, s. 223-272.